

Peter Willemoes og
Englandskrigene

Peter Willemoes

- Født i Assens i 1783.
- Allerede før Peter Willemoes var fyldt fire år, havde hans far indsendt sønnens ansøgning om optagelse på søakademiet i København.
- Som 12 årig startede Peter Willemoes på søakademiet.
- I år 1800 var Peter Willemoes færdig på søakademiet og uddannet søofficer.
- Allerede i 1801 deltog han i krigen mod England og fik nu brug for det han havde lært.
- I 1808 døde Peter Willemoes i Slaget ved Sjællands Odde.

Willemoes
Lieutenant ved Søe Etaten Chef for
Flaadebatteriet N°. 1.

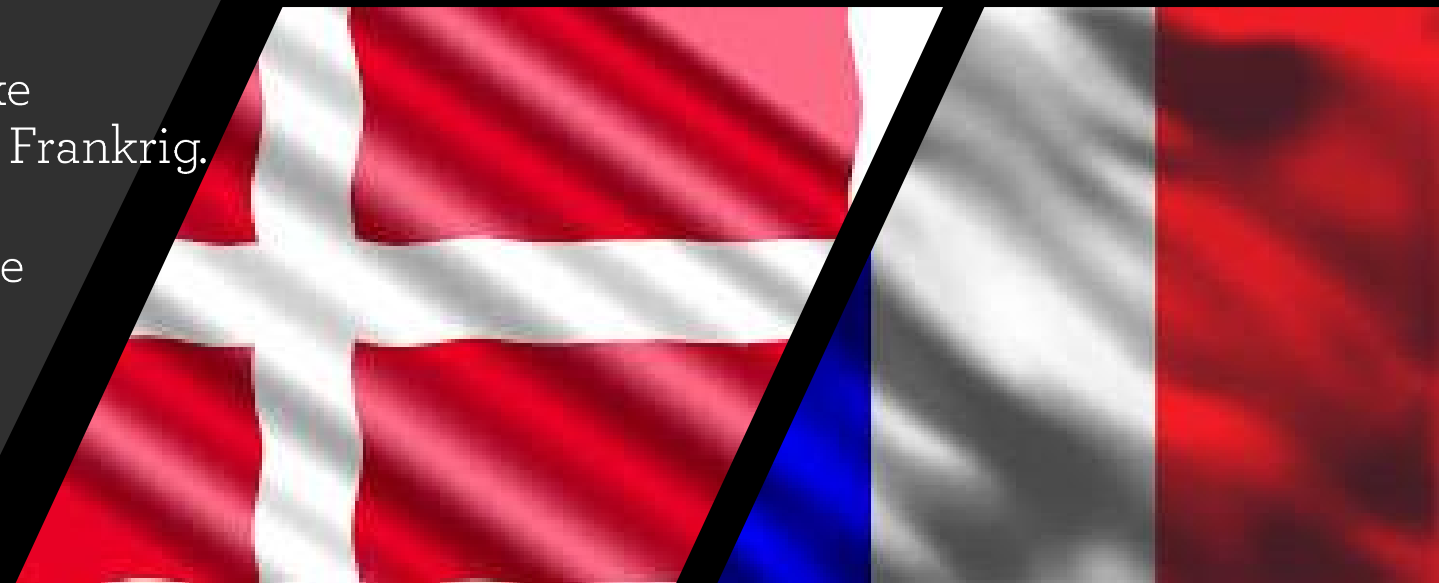
Englandskrigene

Hvad er Englandskrigene?

- En række kampe mellem England og Danmark i begyndelsen af 1800-tallet.

Baggrund:

- England lå i krig med Frankrig og ville sikre sig, at ingen handlede med Frankrig.
- Danmark var neutral. Det vil sige, at de danske købmænd kunne handle med alle lande, også Frankrig.
- England ville forhindre, at Danmark handlede med Frankrig.
- Bedst kendte kampe i Englandskrigene:
Slaget på Reden 1801
Københavns bombardement 1807

Slaget på Reden - 1801

• Efter vinteren lå skibene afriggede i Københavns havn. Ved nyheden om, at den engelske flåde var på vej, blev den danske flåde gjort kampklar under kommando af Olfert Fisher. Skibene blev bevæbnet og fortøjet i en lang linje uden for København.

• Den 2. april om morgenen startede angrebet. De røde markeringer på billedet er danske skibe – de lyseblå er de engelske. Admiral Hyde Parker havde kommandoen over den engelske flådestyrke, og Horatio Nelson var næstkommanderende. Peter Willemoes havde kommando over det danske flådebatteri nr. 1, markeret med stjerne på billedet.

Slaget på Reden – slagets gang

De danske skibe begyndte at skyde, så snart englænderne var inden for rækkevidde. Der blev skudt med gevær og kanoner.

Horatio Nelson mente, at det blot ville tage en time at nedkæmpe danskerne. Efter mere end tre timers kamp blev Hyde Parker urolig og signalerede til Nelson, at han skulle trække sig tilbage. Nelson holdt kikkerten for sit blinde øje og sagde: *”Jeg kan virkelig ikke se noget signal”*. Og han fortsatte kampen.

for Gerners Flaade Batterie No. 1.

I Battalieu fik jeg følgende Indtæ.

Voldat af Kongens Regiment		Peter Friisens Vedtje		
De	De	Jens Christensen Jordløse		
Majors af Brühms Regt. No. 142		Clemens Jørgensen Lund		Julebudsvarer
De	De	159-286	Christoffer Grønvald	De
De	De	160-285	Torber Hellefesen	Julebudsvarer
De	De	629-322	Anders Nielsen Svinging	Denmark
De	De	637-31	Jens Larsen Jæstlinge	De
De	De	634-78	Hans Jørgensen Allersup	De
af de sivillige Sæll		Johan Jørgen Mønst		
<u>Varer</u>				
Voldat af Kongens Regiment		Johan Petersen Mønst		
De	De	Christian Friisens Vedtje		
De	De	Hans Olsen Stalwerud		
De	De	Jens Hansen Hyllested		
De	De	Hans Holm Odense		
De	De	Hans Jørgensen Kristendrup		
Majors af Brühms Regt. No. 142		de Olsen Bjørnørn		Julebudsvarer
De	De	135-25	Frederik Mathiasen Eie	Denmark
De	De	161-288	Peter Andersen Rein	Julebudsvarer
De	De	147-166	Lars Christensen Herby	Denmark
De	De	625-13	Nestel Jørgensen	De
De	De	228-103	Peter Petersen	Julebudsvarer
De	De	33	Hans Rasmussen Salling	

Alle disse var komne paa Vindstøbet, som der var en mængde, som kom ombord paa Vindstøbet Skotland, som jeg og mine kummers opdugte anten de var de eller kommande. Foruden de andre der var der en mand af det første Mandskab, som

Willemoes og flådebatteri nr. 1.

- Peter Willemoes var kun 17 år, da han som sekondløjtnant havde kommando over flådebatteri nr. 1 med blot 24 kanoner.
- Det lille batteri havde fået plads i den danske linje som støtte til flagskibet "Dannebrog".
- Overfor lå det engelske flagskib "Elephant" som den direkte modstander. Elephant havde 74 kanoner.
- Under kampene blev det bemærket fra begge flagskibe, hvordan Willemoes ledede kampene fra det oversvømmede dæk på flådebatteriet.

Willemoes' rapport fra Slaget på Reden 1801.

Slaget på Reden - afslutningen

- Mandskabet på skibene levede livet farligt. De var omgivet af gevær- og kanonsalver, brand og træ der splintredes.
- Efter tre timers kamp var de danske skibe svært beskadiget, flagskibet var i brand og enkelte skibe – heriblandt Peter Willemoes' flådebatteri – måtte trække sig ud.
- Nelson sendte en besked til den danske kronprins hvor han truede med at brænde de erobrede danske skibe, uden garanti for de danske søfolks sikkerhed. Kronprinsen indstillede kampen.

Helten Peter Willemoes

Navnet Peter Willemoes var på alles læber efter Slaget på Reden og han blev det københavnske borgerskabs yngling.

Han var den yngste søofficer, der havde en kommando og hans lille flådebatteri havde kæmpet tappert mod den engelske overmagt.

Rygtet siger, at Horatio Nelson opfordrede kronprinsen til at udnævne Willemoes til admiral.

Peter Willemoes var også en flot ung mand, mente mange kvinder.

Kampen fortsætter...

I årene efter Slaget på Reden gik Danmark tilbage til den hidtidige neutralitetspolitik og forsøgte igen at handle med alle.

Samtidig skete der omvæltninger i Europa. Den franske hersker Napoleon Bonaparte (billedet) blev stærkere og erobrede det meste af kontinentet styk for styk.

1806: Napoleon iværksatte kontinentalspærring af England: Ingen engelske skibe måtte lægge til ved det europæiske kontinent.

Englænderne svarede igen ved at forbyde alle neutral skibe i at sejle med varer til Frankrig. Det blev svært for Danmark at være neutral.

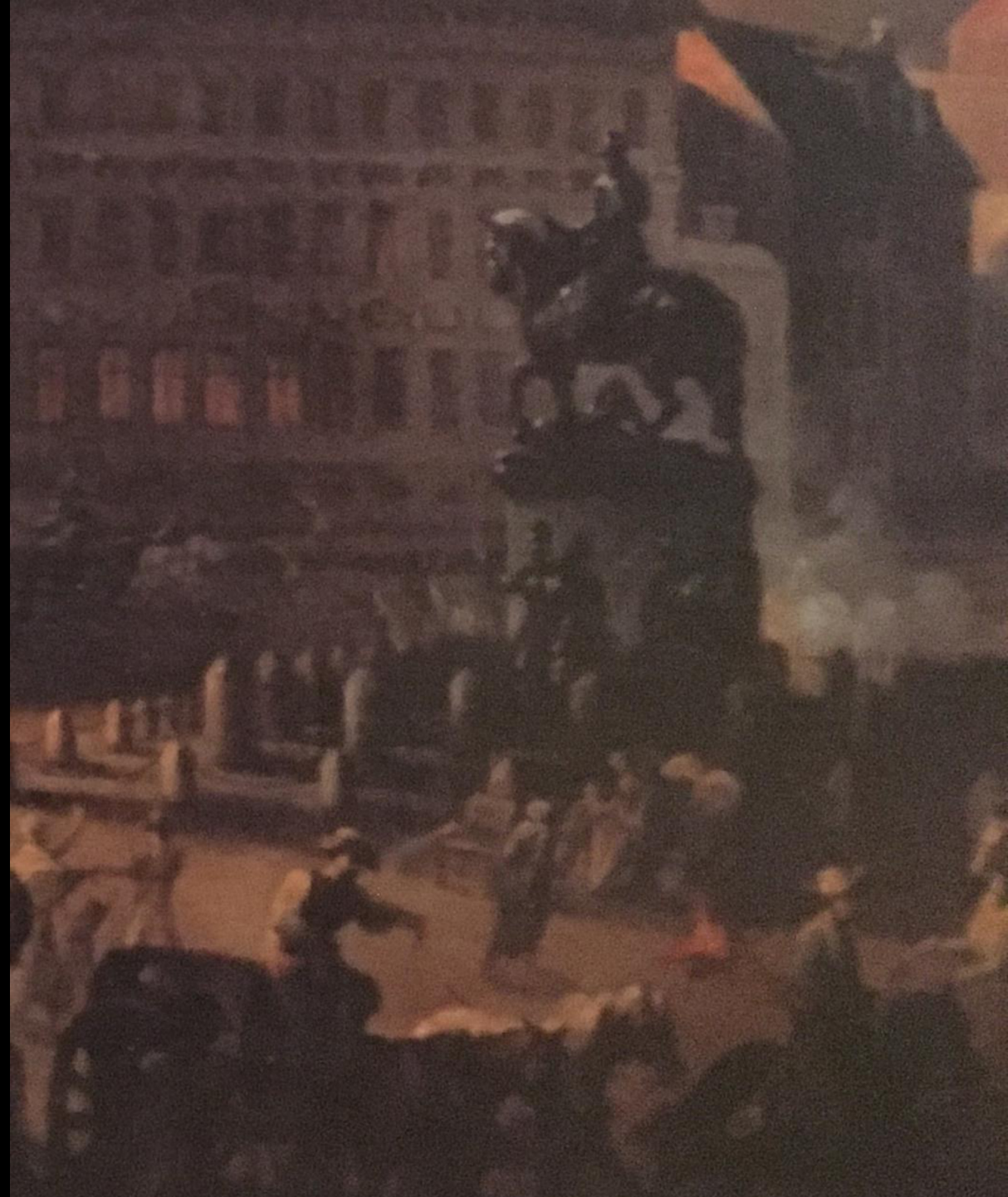
Optakt til bombardement af København 1807:

Både England og Frankrig stillede krav til Danmark:

Frankrig ønskede at Danmark gik med i kontinentalspærringen.

England ville have danskerne med som allierede. England truede med at Danmark måtte udlevere sin flåde, hvis de ikke blev allieret.

England mistede til sidst tålmodigheden og vendte tilbage til København.

Københavns bombardement - 1807

- Englænderne angriber Danmark.
- Englænderne stjæler alle de skibe, der er hjemme i havn.
- Danmark står nu nærmest uden en flåde, og de engelske skibe har tilnærmet frit spil i de danske farvande.

Slaget ved
Sjællands Odde
– 1808

Slagets forløb – *Prinds Christian Frederik*

I 1808 havde Danmark kun ét kampklart krigsskib:
Prinds Christian Frederik.

Skibet havde været i Norge, og var derfor ikke
blevet bragt til England med resten af flåden.

Marts 1808 blev skibet sendt til Storebælt for at
sikre, at fransk-spanske tropper kunne komme fra
Fyn til Sjælland uden problemer med englænderne.

Den engelske flåde var godt klar over, at *Prinds
Christian Frederik* var det eneste skib tilbage, som
kunne tage op kampen med de engelske krigsskibe.
Derfor jagtede englænderne skibet i håb om at
sætte det ud af spil.

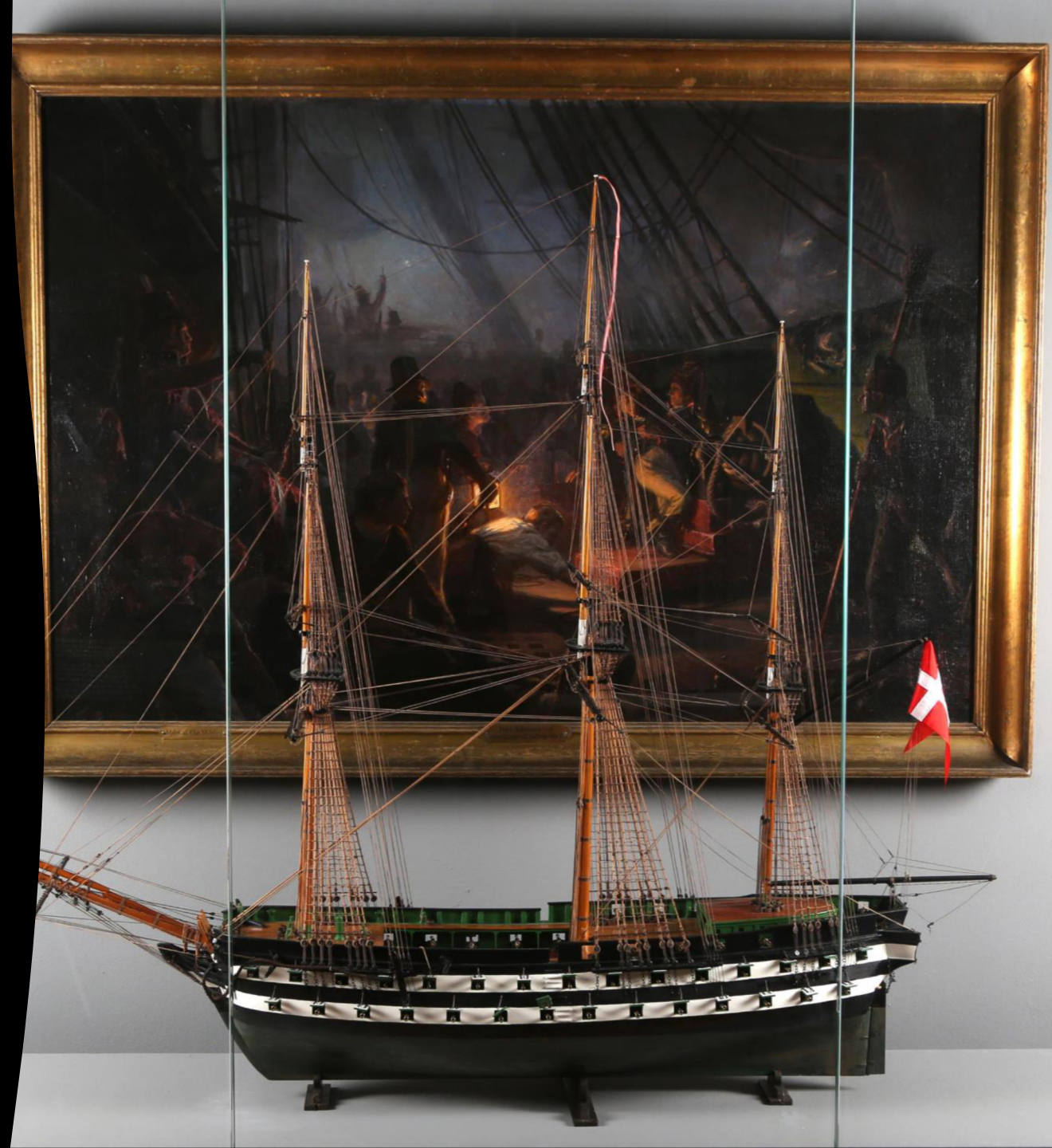

Slaget ved Sjællands Odde -

- På vej mod sit bestemmelsessted blev det danske skib opdaget af tre engelske fregatter, der senere fik hjælp af to engelske linjeskibe.
- Ved Sjællands Odde brød kampene ud. Danskerne var i undertal, men kæmpede bravt.
- *Prinds Christian Frederik* blev så ødelagt, at kaptajnen besluttede at lade det gå på grund

Willemoes og Slaget ved Sjællands Odde

- Peter Willemoes var med som premierløjtnant i 1808, da linjeskibet *Prinds Christian Frederik* sejlede mod Storebælt.
- Man ved ikke meget om Peter Willemoes i kampen ved Sjællands Odde. Men kort efter kampens udbrud, blev Peter Willemoes ramt i hovedet og faldt død om.

Mindesmærket

Peter Willemoes' lig skyllede op på stranden ved Sjællands Odde, sammen med en række andre besætningsmedlemmer.

De blev alle begravet i en fællesgrav på Odden Kirkegård.

En gave fra Willemoes

Aftenen den 22. marts 1808 sad Catharina, Peter Willemoes' søster i sit hjem sammen med en tjenestepige. De sad i den stue, hvor uret stod.

Pludselig lød der en stærk støj fra uret. Dette skete omtrent på samme tid som Peter Willemoes døde.

Uret var en bryllupsgave fra Peter Willemoes til Catharina i 1807.

